

Persepsi Staf Maybank Taman Universiti Terhadap Penyertaan Masyarakat Bukan Islam Dalam Sistem Perbankan Islam

Hussin Salamon & Mohamad Ashrof Ismail

Fakulti Pendidikan,
Universiti Teknologi Malaysia

Abstrak : Kajian ini bertujuan untuk meninjau persepsi staf Malayan Banking Berhad (Maybank) cawangan Taman Universiti, Skudai, Johor mengenai faktor-faktor yang mendorong dan menghalang masyarakat bukan Islam memilih produk dan perkhidmatan perbankan Islam serta langkah-langkah yang boleh dilaksanakan bagi meningkatkan penyertaan masyarakat bukan Islam dalam produk perbankan Islam. Seramai 25 orang staf telah dipilih sebagai sampel kajian yang juga merupakan populasi dalam kajian ini. Set soal selidik yang mengandungi 45 item telah diedarkan kepada responden. Soal selidik tersebut dibahagikan kepada bahagian A dan bahagian B, manakala respon dinilai berdasarkan lima skala Likert. Data yang terkumpul dianalisis menggunakan perisian Statistical Package for Social Science 12.0 for Windows secara deskriptif untuk mendapatkan nilai kekerapan, peratusan dan min bagi setiap item yang digunakan. Dapatan data dipersembahkan dalam bentuk jadual. Nilai kebolehpercayaan soal selidik ialah $\alpha = 0.769$. Secara keseluruhannya hasil kajian menunjukkan responden memberikan persepsi yang positif terhadap aspek yang dikaji iaitu berkaitan persepsi responden terhadap faktor yang mendorong masyarakat bukan Islam memilih produk perbankan Islam dengan nilai min 3.96 dan persepsi mereka terhadap faktor yang menghalang masyarakat bukan Islam memilih produk perbankan Islam dengan nilai min 3.95. Begitu juga dengan persepsi mereka terhadap langkah-langkah yang boleh dilaksanakan bagi meningkatkan penyertaan masyarakat bukan Islam dalam produk perbankan Islam dengan nilai min 4.39 yang berada pada tahap yang tinggi. Sebagai maklum balas kepada kajian yang dijalankan, penyelidik mengemukakan beberapa cadangan untuk meningkatkan penyertaan masyarakat bukan Islam dalam perbankan Islam. Kajian lanjutan juga turut dicadangkan untuk penyelidikan pada masa akan datang.

Katakunci : staf Maybank, system perbankan Islam

Pendahuluan

Islam adalah agama yang diwahyukan oleh Allah S.W.T sebagai panduan yang lengkap lagi sempurna meliputi semua aspek kehidupan manusia seperti firman Allah dalam surah Al-Maidah ayat 3:

الْيَوْمَ أَكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ وَأَتِمَمْتُ عَلَيْكُمْ نِعْمَتِي وَرَضِيتُ لَكُمُ
الْإِسْلَامَ دِينًا

Terjemahannya:

“Pada hari ini Aku telah sempurnakan bagi kamu agama kamu dan Aku sempurnakan ke atas kamu nikmatKu, dan Aku redha Islam itu sebagai agama bagi kamu”.

Islam sebagai cara hidup yang lengkap bukan sahaja tertakluk kepada permasalahan ibadat ritual tetapi ia juga merangkumi setiap aspek kehidupan termasuk hubungan sesama manusia. Manusia yang dijadikan oleh Allah SWT di dunia ini dibekalkan dengan fitrah saling

memerlukan antara satu sama lain. Untuk mencapai matlamat ini, manusia memerlukan satu sistem perhubungan yang lengkap untuk menjadi panduan hidup yang dinamakan muamalat.

Konsep muamalat dalam Islam ialah tatacara perhubungan antara seorang manusia dengan manusia lain dalam segenap aspek kehidupan yang merangkumi undang-undang, sosial, kekeluargaan, ekonomi, politik, perlembagaan, pemerintahan dan jenayah. Dalam bidang ekonomi, Allah S.W.T. telah menentukan cara muamalat yang tertentu untuk menjadi garis panduan kepada manusia (Abdul Jalil Borham, 1999):

Islam melarang sama sekali sebarang bentuk atau perbuatan yang membawa kepada penindasan, kekejaman dan kezaliman dalam setiap urusan, malah Islam menggalakkan supaya mengerjakan sesuatu urusan dengan berteraskan kepada konsep keadilan dan persamaan. Justeru itu, setiap muslim bertanggungjawab sepenuhnya untuk mentadbir sumber ekonomi yang dianugerahkan oleh Allah berlandaskan syariat Islam serta memastikan sumber pendapatan dan kewangan adalah halal dan bebas daripada unsur haram dan syubhah.

Di Malaysia, sistem kewangan Islam pada masa kini bukannya retorik politik atau sebagai topik perbualan di meja makan. Sistem kewangan Islam di Malaysia kini telah menjadi satu fenomena yang berkembang pesat dan berdaya maju seiring dengan kemajuan negara. Malah boleh dikatakan bahawa sistem kewangan Islam di Malaysia pada waktu ini sedang menuju ke arah sebuah pembentukan sistem kewangan yang lebih kukuh dan mantap bersandarkan kepada falsafah dan prinsip yang telah digariskan oleh Islam. Jika ditinjau, pada hari ini semakin ramai masyarakat yang bukan beragama Islam mengurusniaga dalam perbankan Islam yang memberikan pelbagai manfaat dan faedah yang tidak seharusnya dilepaskan oleh seluruh masyarakat di Malaysia.

Pernyataan Masalah

Walaupun perkembangan pesat berlaku dalam sistem kewangan Islam di seluruh dunia, terdapat juga segelintir masyarakat yang masih meragui tentang kehadiran institusi-institusi dan produk perbankan Islam ini di bank-bank konvensional terutamanya bagi masyarakat bukan Islam. Bagi mereka, sistem perbankan Islam yang diperkenalkan ini adalah untuk masyarakat Islam sahaja. Selain itu, masyarakat juga kurang arif tentang produk dan perkhidmatan yang terdapat di dalam produk perbankan Islam di kaunter bank-bank konvensional. Mereka beranggapan bahawa apa yang ditawarkan di dalam produk perbankan konvensional tidak diperolehi di dalam produk perbankan Islam. Malah ada juga yang berpendapat bahawa tidak ada perbezaan di antara kedua-duanya.

Walaupun bagaimanapun, jika ditinjau dengan lebih teliti masih terdapat segelintir masyarakat bukan Islam yang menyertai produk dan perkhidmatan perbankan Islam di bank-bank konvensional yang menyediakan Sistem Perbankan Islam (SPI) kepada para pelanggannya. Bagi masyarakat bukan Islam yang telah menyertai Sistem Perbankan Islam ini, sudah tentu terdapat beberapa aspek tertentu yang mendorong dan menarik minat mereka untuk menyertainya yang perlu diketahui. Manakala yang masih lagi ragu-ragu terhadap sistem perbankan ini, maka kajian perlu dilakukan untuk meninjau apakah faktor-faktor yang menghalang mereka daripada menyertainya dan bagaimana pula caranya untuk menggalakkan dan menarik minat masyarakat bukan Islam memilih Sistem Perbankan Islam dan seterusnya menjadikan ia sebagai urusanniaga perbankan utama mereka.

Justeru itu, penyelidik merasakan bahawa kajian ini perlu dilakukan untuk melihat persepsi staf di salah sebuah bank konvensional yang menyediakan produk perbankan Islam

kepada para pesertanya iaitu bank Maybank di Taman Universiti, Skudai, Johor terhadap penglibatan masyarakat khususnya bukan Islam dalam Sistem Perbankan Islam.

Objektif Kajian

Fokus utama kajian ini dijalankan ialah untuk:

1. Meninjau persepsi staf Maybank terhadap faktor-faktor yang mendorong masyarakat bukan Islam memilih produk perbankan Islam.
2. Melihat persepsi staf Maybank terhadap faktor-faktor yang menghalang masyarakat bukan Islam memilih produk perbankan Islam.
3. Mengetahui persepsi staf Maybank terhadap langkah-langkah yang boleh dilakukan bagi meningkatkan penyertaan masyarakat bukan Islam dalam produk perbankan Islam.

Kepentingan Kajian

Kajian ini dijalankan berdasarkan beberapa kepentingan tertentu, antaranya :

- i. Menambah pengetahuan dan memberi kefahaman kepada kalangan masyarakat terutamanya yang bukan Islam tentang produk-produk perbankan Islam yang ditawarkan oleh pihak bank.
- ii. Mewujudkan kesedaran dan meningkatkan tahap keyakinan di kalangan masyarakat bukan Islam khususnya tentang adanya produk perbankan Islam yang boleh menjadi alternatif kepada produk perbankan sedia ada yang ditawarkan oleh bank-bank perdagangan dan konvensional.
- iii. Mengikis salah tanggapan masyarakat dan mengubah persepsi mereka terhadap kelemahan dan kekurangan produk perbankan Islam di Malaysia.
- iv. Membolehkan pihak bank untuk mengatur strategi bagi meningkatkan penyertaan masyarakat bukan Islam dalam produk perbankan Islam.
- v. Membolehkan pihak kerajaan untuk merangka suatu pelan tindakan bagi meningkatkan penyertaan masyarakat dalam produk perbankan Islam khususnya masyarakat bukan Islam.

Rekabentuk Kajian

Kajian ini adalah berbentuk deskriptif untuk melihat persepsi staf Bank Malayan Banking Berhad (Maybank) cawangan Taman Universiti, Skudai, Johor mengenai penglibatan masyarakat bukan Islam dalam Sistem Perbankan Islam. Semua maklumat yang diperolehi akan ditafsirkan secara kuantitatif. Menurut Mohamad Najib Abdul Ghafar (1999: 24) di dalam bukunya yang bertajuk Penyelidikan Pendidikan, sekiranya kajian yang dibuat hanya untuk menerangkan keadaan atau perhubungan antara pemboleh ubah, terma yang biasa digunakan ialah deskriptif. Kajian yang dilakukan oleh penyelidik adalah berbentuk kajian perpustakaan dan kajian lapangan.

Populasi dan Sampel Kajian

Menurut Mohd Najib Abd Ghafar (1999: 37), populasi merujuk kepada semua ahli dalam kelompok manakala sampel pula ialah beberapa ahli dari kelompok tersebut yang dipilih daripada keseluruhan populasi. Populasi kajian ini terdiri daripada staf Maybank seramai 25 orang di mana bank ini terletak Taman Universiti, Skudai Johor. Bank ini merupakan antara bank konvensional yang terawal menyediakan produk dan perkhidmatan Sistem Perbankan Islam kepada para pelanggannya.

Sampel bagi kajian ini adalah terdiri daripada kesemua 25 orang staf di bank tersebut tanpa mengira bangsa, agama dan jawatan yang dipegang. Penggunaan keseluruhan populasi sebagai sampel adalah bertujuan untuk mengelakkan ralat. Untuk mendapatkan maklumat atau data yang lebih baik, sampel yang digunakan juga harus diperbesarkan (Mohd Najib, 1999: 13).

Instrumen Kajian

Menurut Mohd Najib Abd Ghafar (1999: 40), instrumen adalah alat yang bakal digunakan untuk mengukur dan memperoleh data. Ia juga digunakan untuk mengukur konsep yang berkaitan dengan sikap, persepsi dan pandangan serta keterangan latar belakang.

Kajian Dokumen : Kajian dokumen merupakan analisis dokumen bertulis untuk mendapatkan maklumat berkaitan perbankan Islam yang diperlukan oleh penyelidik. Kaedah ini digunakan untuk mendapatkan data-data yang diperlukan oleh penyelidik. Melalui kaedah ini, penyelidik mengumpulkan dokumen-dokumen penting untuk mendapatkan maklumat yang diperlukan seperti laporan tahunan Bank Negara Malaysia, keratan akhbar dan majalah ilmiah yang berkaitan dengan sistem perbankan.

Rujukan Perpustakaan : Kaedah rujukan perpustakaan ini meliputi rujukan buku-buku dan artikel penulisan yang pernah dibuat oleh penyelidik-penyelidik serta penulis-penulis terdahulu. Sumber rujukan perpustakaan ini tertumpu kepada bahan-bahan yang menyentuh perkara yang berkaitan dengan tajuk penyelidikan. Antara sumber rujukan yang menjadi bahan rujukan utama penyelidik terdiri daripada Untung Dalam Sistem Perbankan Islam, Teori, Amalan Dan Prospek Sistem Kewangan Islam Di Malaysia, Sistem Kewangan Dan Perbankan Islam dan Sistem Kewangan Islam: Instrumen, Mekanisme Dan Perlaksanaannya Di Malaysia. Penyelidik juga telah mengunjungi beberapa buah perpustakaan bagi mendapatkan maklumat yang dikehendaki seperti Perpustakaan Sultanah Zanariah (PSZ) Universiti Teknologi Malaysia (UTM), Perpustakaan Masjid Sultan Ismail (MSI), Pusat Sumber Fakulti Pendidikan, UTM dan Bilik Sumber Penyelidikan (Kamar Hikmah) Pusat Pengajian Islam dan Pembangunan Sosial (PPIPS).

Soal Selidik : Dalam kajian ini penyelidik menggunakan kaedah soal selidik yang diubahsuai daripada soal selidik penyelidik terdahulu dengan perubahan yang besar. Seterusnya borang kaji selidik tersebut dikemukakan kepada responden yang terdiri daripada staf bank Maybank Taman Universiti, Skudai Johor. Metod ini digunakan untuk mendapatkan maklum balas dan pengumpulan data daripada sampel.

Kajian Rintis

Kajian rintis merupakan langkah pertama dilakukan penyelidik sebelum kajian sebenar dijalankan. Tujuannya adalah untuk menguji kredibiliti atau kebolehpercayaan soal selidik yang dibina. Selain itu kajian rintis digunakan untuk mengkaji masalah yang mungkin timbul sewaktu proses soal selidik sebenar dijalankan. Ia juga untuk mengenal pasti sejauh mana kesesuaian keseluruhan penggunaan instrumen kepada responden, terutamanya dalam penggunaan istilah dan struktur ayat. Selain itu, ia juga bertujuan untuk mengetahui sejauh mana responden memahami setiap pernyataan dan soalan yang digunakan.

Untuk itu, penyelidik telah menyerahkan borang soal selidik kepada penyelia untuk semakan sebelum mengedarkan borang soal selidik tersebut kepada 10 orang responden kajian rintis yang terdiri daripada staf-staf bank CIMB cawangan Universiti Teknologi Malaysia yang dipilih secara rawak bebas. Soalan tersebut dijawab mengikut masa yang telah ditetapkan dengan pengawasan penyelidik. Dengan cara ini, data yang diperolehi adalah lebih tepat kerana responden tidak dipengaruhi oleh mana-mana pihak ketika menjawab soalan. Kemudian dapatan

data ini dianalisis menggunakan Statistical Packages for the Social Science (SPSS) 12.0 for Windows.

Menurut Mohd Majid Konting (2004: 183), pekali kebolehppercayaan yang lebih daripada α 0.60 boleh digunakan. Manakala menurut pandangan Devis (1971) dalam Mohd. Zolkifli (1999: 57), beliau telah mengkategorikan seperti berikut:

0.70 dan ke atas = Sangat Kuat

0.50 hingga 0.69 = Kuat

0.30 hingga 0.49 = Sederhana Kuat

0.10 hingga 0.29 = Kaitannya yang boleh diabaikan

Berdasarkan kajian rintis yang telah dijalankan oleh penyelidik terhadap sampel rintis, didapati nilai kebolehppercayaan bagi borang soal selidik tersebut berada pada tahap yang sangat kuat iaitu α = 0.769. Nilai ini telah menunjukkan tahap kebolehppercayaan soal selidik yang telah dibina adalah tinggi dan boleh digunakan dalam kajian sebenar.

Hasil daripada kajian rintis tersebut, item-item soalan yang mengelirukan dan tidak memenuhi piawaian diubahsuai untuk meningkatkan tahap kebolehppercayaan soalan.

Analisis Keseluruhan

Jadual 1 : Analisis keseluruhan bagi item 1 hingga 15

a) Kemudahan Infrastruktur						
Item	Positif		Negatif		Min	Purata Min
	Bil	%	Bil	%		
1.	12	48.0	13	52.0	3.48	4.33
2.	8	32.0	17	68.0	3.68	
3.	6	24.0	19	74.0	3.84	
b) Kelebihan Produk dan Perkhidmatan Perbankan Islam						
Item	Positif		Negatif		Min	Purata Min
	Bil	%	Bil	%		
4.	1	4.0	24	96.0	4.24	4.14
5.	6	24.0	19	76.0	3.96	
6.	6	24.0	19	76.0	3.88	
c) Staf Bank yang Berdedikasi						
Item	Positif		Negatif		Min	Purata Min
	Bil	%	Bil	%		
7.	13	52.0	12	48.0	3.24	3.62
8.	7	28.0	18	72.0	3.76	
9.	4	16.0	21	84.0	3.88	

d) Kesedaran dan Sikap Masyarakat						
Item	Positif		Negatif		Min	Purata Min
	Bil	%	Bil	%		
10.	12	48.0	13	52.0	3.48	3.66
11.	8	32.0	17	68.0	3.68	
12.	6	24.0	19	74.0	3.84	
e) Konsep Pembahagian Untung Rugi						
Item	Positif		Negatif		Min	Purata Min
	Bil	%	Bil	%		
13.	1	4.0	24	96.0	4.24	4.02
14.	6	24.0	19	76.0	3.96	
15.	6	24.0	19	76.0	3.88	
Purata Min Keseluruhan						3.96

Merujuk kepada jadual 1, terdapat 15 item yang telah digunakan bagi meninjau persepsi staf Maybank Taman Universiti terhadap faktor yang mendorong masyarakat bukan Islam memilih perbankan Islam. Terdapat lima aspek yang diuji iaitu kemudahan infrastruktur, kelebihan produk dan perkhidmatan perbankan Islam, staf bank yang berdedikasi, kesedaran dan sikap masyarakat bukan Islam dan juga konsep pembahagian untung rugi.

Bagi aspek kemudahan infrastruktur, nilai min tertinggi yang diperolehi ialah bagi item 1 di mana nilai min adalah 4.40 berdasarkan respon positif yang diberikan oleh kesemua responden (100.0%) terhadap pernyataan tentang “kedudukan bank di lokasi yang mudah dikunjungi oleh pelanggan”. Purata min yang diperolehi bagi aspek ini adalah tinggi atau positif iaitu 4.33. Seterusnya bagi kelebihan produk dan perkhidmatan perbankan Islam pula, nilai min tertinggi dicatat pada item 6 bagi pernyataan “produk dan perkhidmatan SPI tidak mengenakan konsep bunga atau faedah yang membebankan” yang mencatatkan nilai min 4.24. Purata min bagi aspek ini adalah positif atau tinggi iaitu 4.14. Bagi aspek ketiga pula, nilai min tertinggi dicatatkan pada item 9 iaitu pernyataan tentang “staf bank memberikan layanan yang mudah dan mesra tanpa banyak kerumitan dan karenah dalam apa saja situasi” dengan nilai min 3.88. Purata min bagi aspek staf bank yang berdedikasi adalah 3.93.

Selanjutnya ialah dapatan bagi aspek kesedaran dan sikap masyarakat bukan Islam. Didapati nilai min yang tertinggi ialah pada item 12 iaitu pernyataan mengenai “masyarakat bukan Islam bijak mengintai peluang dan keistimewaan yang terdapat di dalam produk dan perkhidmatan SPI”. Nilai purata min yang diperolehi bagi aspek ini berada di tahap sederhana iaitu 3.66. Aspek terakhir yang dikaji pada bahagian ini ialah berkaitan dengan konsep pembahagian untung rugi. Nilai min tertinggi yang dicatat ialah pada item 13 iaitu pernyataan tentang “produk dan perkhidmatan SPI menekankan konsep perkongsian untung dan rugi yang lebih adil”. Manakala purata min bagi aspek ini ialah 4.02 iaitu pada tahap tinggi atau positif.

Daripada jadual yang ditunjukkan di atas, nilai min yang tertinggi dicatatkan ialah pada item 1 berkaitan dengan pernyataan “kedudukan bank di lokasi yang mudah dikunjungi oleh pelanggan” iaitu 4.40, manakala nilai min terendah yang diperolehi ialah pada item 7 berkaitan dengan pernyataan “bilangan staf bank pada setiap waktu urusan adalah mencukupi” iaitu 3.24. Purata min keseluruhan bagi bahagian ini ialah 3.96 iaitu berada pada tahap tinggi. Ini menunjukkan bahawa persepsi staf Maybank terhadap faktor yang mendorong masyarakat bukan

Islam memilih perbankan Islam berada pada tahap tinggi. Walaubagaimanapun pada sesetengah aspek di dalam bahagian ini didapati tahap persepsi responden adalah sederhana.

Perbincangan

Objektif pertama kajian adalah untuk mengetahui persepsi staf Maybank Taman Universiti terhadap faktor yang mendorong masyarakat bukan Islam memilih perbankan Islam. Bagi tujuan tersebut, lima aspek utama yang telah diambil kira ialah kemudahan infrastruktur, kelebihan produk dan perkhidmatan perbankan Islam, staf bank yang berdedikasi, kesedaran dan sikap masyarakat bukan Islam dan juga konsep pembahagian untung rugi. Nilai min bagi objektif pertama ini adalah tinggi iaitu 3.96.

Analisis bagi aspek pertama iaitu kemudahan infrastruktur mendapati majority responden bersetuju bahawa kedudukan bank di lokasi yang mudah dikunjungi oleh pelanggan merupakan antara faktor yang mendorong masyarakat bukan Islam memilih Sistem Perbankan Islam. Selain daripada pembukaan lebih banyak kaunter pada waktu puncak bagi melicinkan aktiviti perbankan dan juga penubuhan cawangan baru di seluruh negara di lokasi yang lebih strategik yang menjadi antara faktor pendorong. Ini adalah berdasarkan min keseluruhan yang tinggi iaitu 4.33. Ini selari dengan pendapat Gabenor Bank Negara yang menyatakan bahawa bagi memelihara reputasi korporat dan mengekalkan keyakinan orang ramai, institusi perbankan haruslah sensitif terhadap kesan daripada dasar dan amalan mereka kepada pelanggan mereka dan pihak berkepentingan yang lain. (www.bnm.gov.my, 11 Oktober 2007)

Aspek kelebihan produk dan perkhidmatan perbankan Islam turut mencatatkan nilai min keseluruhan yang tinggi iaitu 4.14. Penyelidik mendapati bahawa kebanyakan responden bersetuju bahawa kelebihan produk dan perkhidmatan SPI mampu mendorong masyarakat bukan Islam untuk menyertainya. Menurut Zahharuddin Abd Rahman (2008: 69), satu kenyataan hari ini menyatakan bahawa sistem perbankan yang bebas daripada riba adalah lebih memenuhi keperluan pelanggan dan masyarakat umum. Perbankan Islam melalui konsep-konsep Islam yang diperkenalkan telah berjaya menjana keuntungan lumayan dalam perniagaan yang diceburi. Pernyataan ini terbukti dengan persetujuan responden terhadap item 6 iaitu seramai 23 orang (92.0%), item 4 seramai 22 orang (88.0%) dan item 5 seramai 21 orang (84.0%). Responden bersetuju bahawa SPI tidak mengenakan konsep bunga atau faedah yang membebankan malah menawarkan produk dan perkhidmatan yang menarik dan berkeyakinan serta berdaya saing dan mampu meningkatkan ekonomi penggunaanya

Faktor seterusnya ialah staf bank yang berdedikasi. Dapatan analisis menunjukkan bahawa staf bank memberikan layanan yang mudah dan mesra tanpa banyak kerumitan dan kareh dalam apa saja situasi mendapat respon yang positif daripada responden dengan nilai min 3.88. Selain itu, responden juga memberikan respon positif terhadap pernyataan bahawa staf bank mahir dan berpengetahuan dalam semua urusan perniagaan perbankan Islam dengan nilai min 3.76. Dapatan ini bersesuaian dengan pandangan Prof Dr Sudin Haron (2005: 169) bahawa kebanyakan bank Islam telah berjaya mempamerkan keupayaan sama ada dari segi kecakapan atau keberkesanannya dalam memberi perkhidmatan perbankan kepada pelanggannya. Keadaan ini dapat menarik lagi minat masyarakat bukan Islam untuk menyertai SPI. Namun begitu, didapati min bagi bilangan staf bank pada setiap waktu urusan perniagaan adalah mencukupi berada pada tahap sederhana iaitu 3.24. Ini menunjukkan persepsi responden berada pada persepsi negatif. Malah min keseluruhan bagi aspek staf bank yang berdedikasi turut berada pada tahap yang sederhana iaitu 3.62.

Bagi faktor seterusnya iaitu kesedaran dan sikap masyarakat bukan Islam, min keseluruhan yang diperolehi berada pada tahap yang sederhana iaitu 3.66. Didapati bahawa responden memberikan respon yang tinggi dengan nilai min 3.84 pada pernyataan bahawa masyarakat bukan Islam bijak mengintai peluang dan keistimewaan yang terdapat di dalam produk dan perkhidmatan SPI. Ini disokong dengan kenyataan bahawa perkembangan perbankan Islam di Malaysia tidak hanya menjadi tumpuan masyarakat Islam sahaja malah bukan Islam juga turut mengintai peluang yang ada padanya. Perbankan dan kewangan Islam bermula apabila penganut beragama Islam mencari-cari perkhidmatan kewangan yang mematuhi prinsip Islam. Ia kini bergerak lebih jauh daripada itu di mana penganut bukan Islam melihatnya sebagai satu bentuk perantaraan kewangan yang menarik. (Utusan Malaysia, Rabu, 28 Sept. 2005)

Namun begitu, dapatan min bagi dua lagi pernyataan iaitu masyarakat bukan Islam mempunyai kesedaran yang tinggi terhadap produk dan perkhidmatan SPI dan masyarakat bukan Islam yakin terhadap kelebihan produk perbankan Islam dalam memajukan ekonomi mereka berada pada tahap yang sederhana iaitu 3.48 dan 3.68. Ini menunjukkan bahawa kebanyakan responden memberikan persepsi yang kurang bersetuju terhadap faktor kesedaran dan sikap masyarakat bukan Islam untuk mendorong mereka memilih SPI. Penyelidik membuat andaian kemungkinan masyarakat bukan Islam masih belum lagi didedahkan atau dinyatakan secara jelas mengenai produk dan perkhidmatan yang ditawarkan oleh perbankan Islam.

Konsep pembahagian untung rugi sebagai faktor pendorong masyarakat bukan Islam memilih perbankan Islam juga mendapat maklumbalas yang tinggi daripada responden dengan nilai keseluruhan min bagi aspek ini ialah 3.96. Hasil dapatan menunjukkan bahawa 96.0% responden bersetuju terhadap produk dan perkhidmatan SPI yang menekankan konsep perkongsian untung dan rugi yang lebih adil. Manakala 76.0% responden juga bersetuju dengan keprihatinan masyarakat bukan Islam terhadap konsep keadilan dalam pembahagian untung dan rugi yang terdapat di dalam produk dan perkhidmatan SPI serta kelebihannya kepada mereka. Dapatan ini disokong dengan kenyataan bahawa prinsip perkongsian yang digunakan dalam produk-produk pembiayaan juga dapat menawarkan kepada pelanggan jumlah untung hasil perkongsian dengan bank Islam. Tambahan pula, apabila pelanggan mengalami kerugian, pihak bank Islam akan turut menanggung sebahagian kerugian berdasarkan akad ini. (Zaharuddin Abd Rahman, 2008: 69).

Rujukan

- Sudin Haron (2005). Sistem Kewangan dan Perbankan Islam. Kuala Lumpur: Kuala Lumpur Business School Sdn. Bhd.
- Nor Mohamed Yackop (1996). Teori, Amalan Dan Prospek Sistem Kewangan Di Malaysia. Kuala Lumpur : Utusan Publication & Distributors Sdn Bhd.
- Mustafa Dakian (2005). Sistem Kewangan Malaysia: Instrumen, Mekanisme Dan Pelaksanaannya Di Malaysia. Kuala Lumpur: Utusan Publication & Distributors Sdn Bhd.
- Mohd Majid Konting (2004). Kaedah Penyelidikan Pendidikan. Kuala Lumpur: Dewan Bahasa Dan Pustaka
- Haniza Bt Yatim (2006). Persepsi Pelajar terhadap Sistem Perbankan Islam. Satu Kajian Terhadap Pelajar Sarjana Muda Sains Serta Pendidikan (Pengajian Islam) (SPACE) di UTM, Skudai. Universiti Teknologi Malaysia: Projek Sarjana Muda.

- Imran Shahril B Naimat (2005). Persepsi Terhadap Perkhidmatan Perbankan Islam di Kalangan Pelajar Sarjana Muda Sains serta Pendidikan (Pengajian Islam) di UTM. Universiti Teknologi Malaysia: Projek Sarjana Muda.
- Mimi Rozah Mohd Zahar (2003). “Skim Perbankan Tanpa Faedah – Al-Wadiah Yad Dhamanah dan Al-Mudharabah: Tinjauan Terhadap Penggunaannya oleh Pengguna dan Institusi Kewangan: Kajian Kes di Bank Rakyat, Cawangan Kota Tinggi”. Universiti Teknologi Malaysia: Projek Sarjana Muda.
- Mohd. Zolkifli Abd. Hamid (1999). Penerapan Elemen-elemen Klinikal Dalam Penyeliaan Pengajaran dan Pembelajaran Oleh Guru-guru Kanan Matapelajaran Dalam Daerah Kota Tinggi. Tesis Sarjana Pendidikan.
- Nazmy Sanusi, Perbankan Islam Ramai Pelanggan Bukan Islam. Al-Islam, Jun 2007.
- Razli Ramli, Meyakini Perbankan Islam. Utusan Malaysia, 7 Jun 2006.
- Suhana Abdul Mutalib, Persaingan Perbankan Islam Semakin Hangat. Utusan Malaysia, 17 Februari 2005.
- Banyakkan Kempen Perbankan Islam. Utusan Online, 28 September 2003.
- Kelebihan Sistem Perbankan Islam. Utusan Malaysia, 14 Julai 2003.